

KARTA KURSU

Nazwa	Wstęp do filozofii
Nazwa w j. ang.	Introduction to Philosophy

Koordynator	Dr Paweł Sznajder	Zespół dydaktyczny
Semestr studiów	I	
Punktacja ECTS*	5	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zaznajomienie studentów z najważniejszymi problemami filozofii, terminologią oraz poszczególnymi epokami rozwoju myśli filozoficznej ze szczególnym uwzględnieniem stanowisk stanowiących genealogię współczesnej antropologii, kognitywistyki i filozofii umysłu. Zaprezentowana zostanie ogólna charakterystyka filozofii starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej i współczesnej w jej ramowym, historycznym ujęciu oraz problematyka poszczególnych okresów. Powstanie w ten sposób słownik pojęć i wyrażeń swoistych dla każdego okresu historycznego, co da studentom wstępną orientację przy lekturze pism filozoficznych na każdym poziomie późniejszych studiów oraz da lepsze rozumienie zagadnień związanych z poznaniem i umysłem.

Warunki wstępne (brak)

Wiedza	Wiedza ogólna nabyta w toku kształcenia w szkole średniej.
Umiejętności	
Kursy	

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 – Zna zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i nauce, zwłaszcza dyscyplinami wchodzącymi w skład kognitywistyki	K_W02, K_W03
	W02 – Posiada wiedzę dotyczącą najważniejszych problemów filozoficznych ze szczególnym uwzględnieniem ontologii, teorii poznania i filozofii człowieka.	K_W02, K_W03

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 – Posiada umiejętność artykułowania i uzasadniania własnych poglądów w mowie jak i w piśmie. Samodzielnie myśli i krytycznie ustosunkowuje się do zastanej rzeczywistości.	K_U01, K_U04, K_U06
	U02 – Posługuje się wybraną terminologią filozoficzną, zwłaszcza z zakresu ontologii, epistemologii i filozofii człowieka	K_U01, K_U04, K_U06
	U03 – Posiada umiejętność analizowania problemów filozoficznych oraz dostrzega ich wzajemne związki	K_U01, K_U04, K_U06

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – Kształtuje osobistą niezależność w myśleniu i sądach, jest krytyczny, a zarazem otwarty w swoich sądach, jest otwarty i tolerancyjny wobec cudzych poglądów.	K_K02, K_K03
	K02 – Dbą o precyzyjne formułowanie swojego stanowiska, jest świadomy potrzeby ciągłego rozwoju intelektualnego i moralnego.	K_K01

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30			30									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład treści merytorycznych oparty na tekstach źródłowych.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01										X	X		
W02											X		
U01											X		
U02											X		
U03											X		
K01								X					
K02								X			X		

Efekty kształcenia	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	NIE potrafi, przynajmniej w 50 %, zdefiniować i objaśnić podstawowych pojęć, nie zna najważniejszych problemów i stanowisk filozoficznych.	W przynajmniej 51 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejszych problemy i stanowiska filozoficzne.	W przynajmniej 75 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejsze problemy i stanowiska filozoficzne.	W przynajmniej 90 % potrafi zdefiniować i objaśnić podstawowe pojęcia, zna najważniejsze problemy i stanowiska filozoficzne oraz wykazuje zdolności interpretacyjne i komparatystyczne.

Umiejętności	Student nie potrafi opracować zadanego tematu z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie minimalnym - 50 %. Nie uczestniczy w dyskusjach, nie opracowuje indywidualnie tekstów zadanych przez nauczyciela.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 51 %. Sporadycznie zabiera głos w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 75 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.	Student opracował zadany temat z zakresu filozofii w postaci eseju na poziomie przynajmniej 90 %. Aktywnie uczestniczy w dyskusjach, odwołując się do materiału tekstowego zadanego przez wykładowcę do opracowania indywidualnie.
Kompetencje społeczne	Student nie przygotowuje się do zajęć, nie dostrzega potrzeby uczenia się. W dyskusji przejawia brak zrozumienia innych i tolerancji lub nie zabiera głosu w ogóle.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez przygotowywanie się do zajęć, sporadyczny udział w dyskusji oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, spontaniczny udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.	Student wykazuje gotowość i chęć zdobywania wiedzy poprzez systematyczne przygotowywanie się do zajęć, aktywny i twórczy udział w dyskusji, zdrowy krytycyzm oraz otwartość wobec innych.

Uwagi	<p>Kryteria oceny pracy pisemnej.</p> <p>Na ocenę eseju wpływają:</p> <p>Poprawne pod względem merytorycznym zreferowanie stanowiska filozoficznego (30%)</p> <p>Poprawne i konsekwentne posługiwanie się terminologią filozoficzną (15%)</p> <p>Struktura i spójność logiczna (15%)</p> <p>Racjonalność argumentacji i perswazja (20%)</p> <p>Stosowanie zasad metodyki pracy naukowej (10%)</p> <p>Styl i poprawność językowa (10%)</p>
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Ogólna charakterystyka filozofii: nurty, działy, ramy historyczne – ogólna charakterystyka filozofii
2. Filozofia bytu I: poszukiwanie Arche
3. Filozofia bytu II: czas i ruch
4. Filozofia bytu III: problem substancji
5. Problem metody: od Sokratesa przez Bacona i Kartezjusza do Poppera i Kuhna
6. Podstawowe modele etyczne I: Sokrates – Augustyn - Nietzsche
7. Podstawowe modele etyczne II: Rorty-Levinas
8. Spór o istnienie Boga
9. Czym jest wolność?
10. Filozofia podmiotu I: od Kartezjusza do fenomenologii

11. Filozofia podmiotu II: problem psychofizyczny
12. Filozofia a społeczeństwo: totalitaryzm, umowa społeczna, konserwatyzm, liberalizm, socjalizm, demokracja
13. Filozofia człowieka I: dusza i nieśmiertelność
14. Filozofia człowieka II: koncepcje materialistyczne
15. Najnowsze problemy filozoficzne i perspektywy

Tematyka ćwiczeń:

1. Sens filozofii – Boecjusz
2. Filozofia presokratyków – od Talesa do Parmenidesa
3. Fizyka Arystotelesa
4. Pojęcie substancji w koncepcji Tomasza z Akwinu
5. Indukcja i falsyfikacja
6. Idea nadczłowieka – transhumanizm
7. Koncepcja twarzy innego E. Levinasa
8. Alienacja L. Feuerbacha
9. O rodzajach poznania (E. Kant)
10. *Cogito* – w poszukiwaniu punktu archimedesowego filozofii
11. Monizm: spirytualizm i materializm (G. Berkeley, J.O. La Mettrie)
12. Czy istnieje idealne Państwo?
13. Czym jest dusza? (Bonawentura z Bagnoregio)
14. Natura umysłu – koncepcja D. Dennetta
15. Koniec człowieka? (F. Fukuyama)

Wykaz literatury podstawowej

1. Aster E. *Historia filozofii*, Warszawa: PWN 1968.
2. Copleston E. *Historia filozofii*, Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX 1998.
3. Tatkiewicz W. *Historia filozofii*, Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1970.
4. A. Anzenbacher, *Wprowadzenie do filozofii*, Kraków: WAM 2003.

Ćwiczenia (**studenci otrzymują od wykładowcy antologię z następującymi tekstami**):

1. Boecjusz, *O pocieszeniu, jakie daje filozofia*, ks. V, Warszawa 1962.
2. Heraklit z Efezu oraz Parmenides z Elei – wybrane fragmenty
3. Arystoteles, *Fizyka*, ks. II *Przedmiot i przyczyny zmian naturalnych*, (wydanie dowolne)
4. S. Swierzawski, *Św. Tomasz na nowo odczytany*, Kraków: Znak, s. 96-109.
5. K. R. Popper, *Logika odkrycia naukowego*, Warszawa 1977, s. 29-50.
6. *Transhumanizm. Człowiek w świecie maszyn*. Fragmenty filmu
7. E. Levinas, *Całość i nieskończoność. Esej o zewnętrznosci*, s. 227-255.
8. L. Feuerbach, *Wykłady o istocie religii*, Kraków 1953, s. 252-262.
9. E. Kant, *Prologomena do wszelkiej przyszłej metafizyki, która będzie mogła wystąpić jako nauka*, par. 2-5.
10. Kartezjusz, *Medytacje o filozofii pierwszej*, Kraków 2002, s. 29-55.
11. G. Berkeley, *Trzy dialogi między Filonousem i Hylasem*, Kęty 2002, s. 16-45.
12. Platon, *Państwo*, 357a-383c.
13. Bonawentura z Bagnoregio, *Droga duszy do Boga*, Rozdz. I-V.
14. F. Fukuyama, *Koniec człowieka. Konsekwencje rewolucji biotechnologicznej*, Kraków 2004, s. 26-43.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Ayer A. *Filozofia w XX wieku*, Warszawa, 1997.
2. Kuderowicz Z. *Filozofia nowożytnej Europy*, Warszawa, 1989.
3. Gilson E. *Historia filozofii chrześcijańskiej w wiekach średnich*, Warszawa, 1987.
4. Reale G. *Historia filozofii starożytnej*, Lublin, 2000.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	30
Ogółem bilans czasu pracy		132
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5